

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (43)

**СПЕЦВИПУСК
ДО ТИЖНЯ НАУКИ**

Вінниця – 2023

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (43)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВЦ № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 10 від 18 травня 2023 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкарь С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 2(43) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2023. 194с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2023

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

<i>Шершун Галина</i> , Екологічні реформи України на шляху до ЄС	5
--	---

НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Артемчук Валерія</i> , Освітній проект «Еко-халабуди» шляхи реалізації освіти для сталого розвитку в практику роботи закладу дошкільної освіти	6
<i>Кротюк Марія</i> , Фізичне виховання в закладі дошкільної освіти як основа формування здоров'я дітей дошкільного віку	12
<i>Перожиж Зоряна</i> , Моральне виховання дітей дошкільного віку за допомогою гри	15
<i>Рудь Яна</i> , Підготовка дітей дошкільного віку до школи за допомогою НМК «Буду вправним першачком»	17
<i>Балаба Яна</i> , Історичний вектор розвитку морального виховання дітей дошкільного віку	23
<i>Вознюк Віталіна</i> , Роль родини у формуванні особистості дітей раннього та передшкільного віку	27
<i>Гвоздинська Альона</i> , Предметний світ дітей дошкільного віку через призму інноваційних педагогічних технологій	29
<i>Титаренко Катерина</i> , Творчі ігри як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку	33
<i>Гуменюк Ольга</i> , Розвиток мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку шляхом вивчення англійської мови	36
<i>Заїкіна Наталія</i> , Особливості ігрової діяльності дітей раннього дошкільного віку	39
<i>Камінська Ангеліна, Токар Любов</i> , Особливості виховання патріотизму у дошкільників в світлі сучасності	42
<i>Ключківська Карина</i> , Розвиток дошкільної освіти у педагогічному просторі України	46
<i>Козинець Олена</i> , Зарубіжний досвід дошкільного виховання	49
<i>Крисько Оксана</i> , Впровадження засобів казкотерапії з метою розвитку мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	52
<i>Кузнєцова Аліна</i> , Організаційно-педагогічні умови формування у дітей дошкільного віку навичок здорового способу життя	54
<i>Кузьменко Тетяна, Токар Любов</i> , Українська народна іграшка як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	56
<i>Купрата Лілія</i> , Розвиток морального виховання дітей дошкільного віку через призму педагогіки Марії Монтессорі	59
<i>Любченко Анна</i> , Особливості спілкування дітей раннього та передшкільного віку у різновікових групах закладів дошкільної освіти	61
<i>Мальченко Марія</i> , Моральне виховання дітей раннього передшкільного віку засобами казки	64
<i>Михальчук Ольга</i> , Становлення і розвиток дошкільної освіти у другій половині XX – початку XXI століття	67
<i>Ольхович Тетяна</i> , Розвиток морального виховання в умовах сучасної дошкільної освіти	70
<i>Погойдаш Вероніка</i> , Сучасні підходи взаємодії дошкільного закладу з родиною	73
<i>Пугаченко Олена</i> , Історичний розвиток гармонійного виховання дітей дошкільного віку	75
<i>Рекута Тетяна</i> , Використання інноваційних педагогічних технологій у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку	79
<i>Скалецька Діана</i> , Засоби масової інформації як фактор впливу на особистість дитини дошкільного віку	81
<i>Чеканцова Зоя</i> , STREAM – освіта дітей дошкільного віку як вектор інтегрованого навчання і виховання	84
<i>Тимошенко Альона</i> , Розвиток естетичного виховання дітей дошкільного віку	87
<i>Мокра Оксана</i> , Адаптація дітей дошкільного віку до навчання в школі шляхом співпраці батьків та закладу дошкільної освіти	89
<i>Федоришин Оксана</i> , Основи економічного виховання дітей дошкільного віку	92
<i>Щербатюк Катерина</i> , Ознайомлення з рідним містом як засіб патріотичного виховання дітей дошкільного віку	94

ПСИХОЛО-ПЕДАГОГІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ

<i>Беспечна Анастасія</i> , Національно-патріотичне виховання учнів в системі роботи класного керівника	97
---	----

<i>Дякова Вікторія</i> , Характеристика провідних напрямів формування здорового способу життя школярів у освітньому процесі	100
<i>Зінченко Сніжана</i> , Організація партнерської взаємодії закладів освіти та сім'ї	104
<i>Михальчук Олеся, Мінова Єлизавета</i> , Використання інформаційно-комунікаційних технологій для організації самостійної роботи учнів основної школи в умовах дистанційного навчання	108
<i>Пономаренко Марія, Надкернична Любов</i> , Формування ключових компетентностей молодших школярів в умовах сучасної інноваційної освіти	111
<i>Вацак Крістіна</i> , Криптичне мислення сучасного педагога як складова його професійної компетентності	114
<i>Клименченко Наталія</i> , Комунікативний портрет вчителя	117
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З ІНОЗЕМНИХ МОВ</u>	
<i>Головська Ірина</i> , Використання техніки колажування у підготовці майбутніх вчителів до інтерактивної взаємодії з учнями на уроці іноземної мови	120
<i>Андрусенко Софія</i> , Тестування як ефективний засіб організації контролю вивчення англійської мови	123
<i>Гуркало Владислава</i> , Україномовні еквіваленти англійських фразеологізмів з онімів	126
<i>Кушнір Аліна, Вовк Анастасія</i> , The Beatles: Liverpool Accent	130
<i>Поліщук Інна</i> , Ігри як засіб розвитку фонетичної компетентності учнів молодшого шкільного віку ..	132
<i>Синчук Діана</i> , Робота з пісенним матеріалом на уроках іноземної мови як засіб формуванні граматичної компетентності учнів основної школи	137
<i>Хоменко Юлія</i> , Проблематика перекладу політичних текстів	141
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ, ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ</u>	
<i>Василевич Інна, Багрій Тетяна</i> , Розвиток професійної компетентності та практична діяльність вчителя української мови та літератури	145
<i>Козяр Міла</i> , Функціональне навантаження назв тварин в українських народних піснях	148
<i>Собчук Вікторія</i> , Особливості проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання	151
<i>Сілко Діана</i> , Фольклоризм української літератури як дескриптивний код	154
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Фольклорні образи та мотиви у творчості Тараса Шевченка	157
<i>Яременко Ярослава</i> , Образний світ поеми Максима Рильського «Мандрівка в молодість»	161
<u>НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА</u>	
<i>Любчик Катерина</i> , Феномен і культурологічна місія проекту «musica sacra ukraine: партесний вимір»	163
<i>Гончар Тетяна, Чорна Наталія</i> , Організація театралізованої діяльності на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: вітчизняний та зарубіжний досвід	165
<i>Вилко Дарія</i> , Моделювання проблемних ситуацій як ефективний засіб розвитку пізнавальної активності учнів на уроках музичного мистецтва	169
<i>Чеховська Дарина</i> , Педагогічні засади розвитку мотиваційної сфери особистості музично-обдарованих учнів	172
<u>НАУКОВА ЛАБОРАТОРІЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ</u>	
<i>Кальніченко Наталія</i> , Особливості викладання методики трудового навчання у студентів педагогічного коледжу з урахуванням вимог НУШ	174
<i>Валевська Ольга</i> , Підходи та стратегії навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти зрівняння методик вітчизняних та зарубіжних дослідників	176
<i>Юртин Вікторія</i> , Підготовка майбутніх вихователів до роботи в умовах інклюзивної освіти	180
<u>ВІДОМІ ІМЕНА</u>	
<i>Козлова Олена</i> , Тема: «Богдан Хмельницький, як політик і людина», практичне заняття	182
<i>Яковенко Тетяна, Форостяна Катерина</i> , Михайло Драї-Хмара як представник українського неокласицизму	186
<i>Цимбал Тетяна</i> , Педагогічна система М. Монтессорі	189
<i>Вимоги до підготовки науково-методичних статей збірника «вісник науково-методичних досліджень» Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу</i>	193

2. Гуменюк О. І. Формування професійної компетентності майбутніх учителів української мови та літератури. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2018. № 2 (37). С. 88-93.
3. Кроссенс – асоціативна головоломка нового покоління. URL: <https://naurok.com.ua/krossens-asociativna-golovolomka-novogo-pokolinnya-14603.html> (дата звернення: 29.03.2023).
4. Методика навчання української мови. Засоби навчання. URL: <https://subject.com.ua/ukrmova/method/32.html> (дата звернення: 29.03.2023).
5. LearningApps.org. URL: <https://learningapps.org/> (дата звернення: 29.03.2023).

*Стаття надійшла до редакції
14 січня 2023*

ФУНКЦІОНАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ НАЗВ ТВАРИН В УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСНЯХ

УДК 398.8(=161.2):59

КОЗЯР МІЛА

студентка філологічного факультету

Науковий керівник: канд.філол.наук **ПОХИЛЮК О. М.**

викладач Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Анотація. У роботі визначено важливість і недостатню вивченість зооморфізмів в усній пісенній творчості українців. Вказано дослідників цієї тематики, починаючи з середини XIX століття і до наших днів. Подано методологію опису зооморфізмів для використання щодо різних тварин/птахів/риб в народній пісенній спадщині України.

Ключові слова: зооморфні образи, фольклор, символізація образу, зоосемізми.

Вступ. У вітчизняному мовознавстві помітне зростання інтересу дослідників до питання про роль української мови та її засобів у вираженні змісту, почуттів, тому фокус уваги в області народної пісні направлений на вивчення сукупності мовних явищ, однак іноді висловлюються суперечливі погляди щодо них. Події з життя й побуту, які було описано в чарівних текстах пісень про сонце, небо, квіти, тварини, наш народ з його хвилюваннями, повеніряннями, різними життєвими подіями, відображено завдяки українській мові, через що граматичні поняття в мові варто розглядати не лише з формально-граматичного погляду, а й позиції семантично-комунікативного аналізу.

Метою роботи є узагальнення результатів досліджень функціонального навантаження назв тварин в українських народних піснях.

Результати дослідження. Зооморфні образи в українській фольклористиці вивчалися багатьма дослідниками, серед яких базова праця І. Вагилевича «Слов'янська символіка» [11], де автор вперше здійснив поділ тваринного царства на класи, який відбиває народне розуміння зоокласифікації. Далі дослідження М. Костомарова «Об историческом значении русской народной поэзии» [4], у якому дослідник порушив питання походження та еволюції символіки як образного вияву народного духу, народного мислення. Варто

відмітити серію робіт про окремих тварин (тура, ворону, зайця, мишу, бджіл) М. Сумцова (з 1887 по 1893 рр.), де є досить вдалі на той час намагання систематизувати зібрані фольклорні матеріали, узгодити біологічні особливості тварини з її художнім образом, окремо згруповані лінгвістичні дані досліджуваного художнього явища, роль тваринного образу в певних фольклорних жанрах та обрядах. Також показові описи містять серії робіт польського фольклориста Е. Маєвського про окремі образи тварин у слов'янській народній традиції, зокрема про кажана, вужа, козу, рогату худобу, бджолу, лелеку, зозулю [10]. Сучасні дослідники, зокрема Н. Пастух «Зооморфні образи в українському фольклорі. Образ зозулі» [7], В. Пономаренко «Еволюція хтонічного образу в українському фольклорі» [8] поки що мало звертають увагу на ці символи, що спонукає до створення певного напрямку дослідження і потребує методологічного базису.

Звернемося до характеристики функціональних навантажень зооморфізмів.

Сьогодні вже незаперечним є той факт, що мовна картина світу є саме продуктом інтерпретації, суб'єктивним образом, а не дзеркальним відображенням навколишнього світу, який існує реально, незалежно від людини. На думку Т. Гончарової, «Ймовірно, це і стало основною

причиною конфлікту людини й природи у сферах людської діяльності. Одним із виявів цього конфлікту в мовній картині світу є переважання пейоративного оцінного значення в зоосемізмах над меліоративним, на чому неодноразово наголошували дослідники» [2, с. 7].

Особливості тваринного світу створюють наочну модель, елементи якої нагадують життя людського суспільства. Основою використання назв тварин у переносних значеннях є їхні різні властивості (часто вигадані): зовнішній вигляд, характерні звички. При цьому в кожного народу існує власна система кодування зоохарактеристик. «Народ для своїх образів бере здебільшого те, що має перед очима, і те, що вражає якою-небудь своєю властивістю» [5, с. 28].

Фольклорні зоосемізми є знаками ситуацій, що входять до когнітивної бази мовного колективу і є своєрідними ментальними корелятами між предметом, явищем, реалією й образним уявленням. Останні відображають предметний і непередметний світ (універсум) у знакових формах, позначенням яких є звукова (графічна) матерія. Тому, на думку І. Голубовської, «...не стільки є суттєвою їх зовнішня образність, скільки те, що вони

Загалом зооморфні описи за науковою класифікацією можна проводити згідно методології Н. Пастух, О. Гури (табл. 1).

позначають якусь життєву, мисленнєву ситуацію або передають лінгво- та національнокультурну інформацію, моделюючи факти ментального або матеріального світу. В основі фольклорної символізації і концептуалізації зоосемізмів лежить, по-перше, протиставлення вічних чеснот добра і зла через порівняння людини і тварини, зокрема оцінного способу життя людини, її дій, вчинків, рис характеру, зовнішності, стосунків з іншими людьми тощо та їхня символізація в образах і концептах тваринного світу, а також співвіднесення тварин з різними реаліями, суб'єктами, об'єктами як реального, так і уявлюваного світів» [1, с. 66].

Українська народна пісня, яка передавалася завдяки пересуванню козаків з куренів до своїх обійсть, сліпих бандуристів по різних містах та селах, мала нести певне функціональне, смислове та інформаційне навантаження на слухачів, викликати в них розуміння подій, які відбулися й донести правду, піднести дух, засоромити за зраду, гріх тощо. Тому використання ознак певних тварин, їх характеру, способу життя та поведінки мало пришвидшити розуміння слухачів про об'єкт чи суб'єкта пісні, билини.

Табл. 1
Зооморфні описи за науковою класифікацією Н. Пастух, О. Гури

Види опису	Класи опису	Підкласи опису
Міфологічний образ тварини/птаха/риби: структура і поетика	Морфологія фольклорного образу тварини/птаха/риби	1. Колірний код тваринного образу 2. Чоловічий – жіночий. Стать зооморфного образу. 3. Краса – потворність. Тілесні аномалії, знаки на тілі. 4. Сенсорні особливості міфологічного образу тварини/птаха/риби у фольклорі. 5. Вік, розмір та стан (живий – мертвий, ціле – частина) тваринного образу.
	Акціональні характеристики образу тварини/птаха/риби в українському фольклорі	1. Локуси (місце постійного перебування, місце руху). 2. Модуси (рух, спосіб руху, якісні характеристики руху тощо). 3. Час (час переміщення). 4. Надзвичайні здібності тварини/птаха/риби в уснопоетичній творчості українців (метаморфози, акустичні прояви, дар передбачення тощо).
	«Соціалізація» образу тварини/птаха/риби в народній словесності	1. Генеза міфологічного образу тварини/птаха/риби у фольклорних творах (народження, виникнення). 2. Дикий – домашній, земний – хтонічний –

	українців	божественний, свій – чужий. «Національність» тварини/птаха/риби. 3. Контакти та взаємозв'язки зооморфного образу у фольклорних текстах («тварина – тварина», «тварина – міфологічний персонаж», «тварина – людина») 4. Функції міфологічного образу тварини/птаха/риби у фольклорі українців. 5. Образ тварини/птаха/риби як об'єкт (імітація тварини/птаха/риби, метаморфоза у тварину, дарування тварини/птаха/риби).
Поетична символізація образу тварини/птаха/риби в українському фольклорі	Тварина/птах/риба – символ лицарства	
	Символізація вірності та відданості тварини/птаха/риби	
	Тварина/птах/риба – вісник смерті	
	Тварина/птах/риба – свідок почуттів ліричного героя	
	Еротична символіка образу тварини/птаха/риби	
	Тварина/птах/риба – символ працьовитості	
	Сатиричний образ тварини/птаха/риби	
	Мовний образ тварини в системі народних уявлень українців	
	Функціонально-семантичні еквіваленти символічних значень образу тварини/птаха/риби в українських фольклорних текстах	
	Етноестетика фольклорного образу тварини/птаха/риби	

Використовуючи описану вище класифікацію, відзначимо, що в українському пісенному фольклорі нормативно закріпилася художньо-образна парадигма *козак, кошовий – орел, сокіл, ворон (крук, кричак), галка*. Орнітологічні символи пов'язані з міфологічними уявленнями про перетворення людей у птахів [3, с. 131], тому до них часто звертаються як до джерела знання про навіколишній світ.

Орли в символічному означуванні імплікують не лише сміливого, а й гарного чоловіка. У символічному значенні орел співвіднесений з силою та могутністю влади: *Ой літа орел, літа сизокрилий / По глибокій долині, / Ой і засилає пан кошовий листи / Да по всій Україні* [9, с. 19]. У козацьких піснях соколом називали відважного, гарного юнака або чоловіка: *Ой мала вдова сина-сокола, / Вигодувала, в військо оддала* [9, с. 55].

Орбітальні символи найчастіше використовуються в українських народних ліричних піснях для змалювання образу матері, звідси і парадигма мати – *голубка, зозуля, соколиха*, яка міцно закріпилася в контексті козацьких пісень: *Щоб зачула матуся, / До утрени ідучи, / Як голубка гудучи!* [9, с. 21].

Символами-передвісниками у пісенній творчості українців виступають образи *півня, пугача, лебідки (лебедоньки)*: *Злетів півень на*

ворота да й сказав: «Кукуріку!» / Не сподівайся, мати, сина з походу вже довіку! [9, с. 76].

Найуживанішим образом-символом смерті у пісенному фольклорі українців виступає **ворон**. У народному сприйнятті ворон пов'язаний з кровопролиттям, насильством і війною, він злий вісник смерті, горя, лиха: *Над річкою ворон криче / Смутнесенько, / Над козаком мати плаче / Ріднесенька* [9, с. 67].

Вірним товаришем і незамінним супутником козака здавна вважається **кінь**. Характерним для слов'ян загалом і для українців зокрема є фольклорний мотив коня – вісника смерті свого господаря: *«Ой рад би я, матусенько, скоріше вернутися, / Да вже щось мій вороненький в воротах спіткнувся...»* [9, с. 31].

Висновки. Таким чином, можемо стверджувати, що символи, які утворюють художньо-образні парадигми в українських козацьких піснях, надають їм особливої виразності та емоційності. Вони допомагають розкрити визначні риси української ментальності (доброту, лагідність, емоційність), пріоритетні цінності українців (вірність, взаємоповагу, щирість), особливості етнопсихології (сентиментальність, чуттєвість, вразливість), поглиблюють змалювання психічного стану людини, внутрішньої суті душі українського народу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Голубовська І. О. Метафорико-символічні іпостасі зоонімів у рамках фрагмента мовної картини світу «царство тварин». *Мовознавство*. 2003. № 6. С.61– 68.
2. Гончарова Т. І. Спільність та специфіка мовних зооморфних картин світу: Автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.15. Харків. держ. ун-т. Харків, 1996. 22 с.
3. Кононенко В. І. Символи української мови. Івано-Франківськ: Плай, 1996. 272 с.
4. Костомаров М. Об историческом значении русской народной поэзии. К., 1994. С. 44-200.
5. Крижко О. А. Образно-номінативна та оцінна характеристика фольклорних зоосемізмів української мови. *Вісник Житомирського національного університету*. 2008. № 1-2. С. 26-32.
6. Народна пісенна творчість в Україні: навч. посібник. Упоряд.: А. С. Пастушенко, М. І. Пономаренко. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2012. 300 с.
7. Пастух Н. Зооморфні образи в українському фольклорі. Образ зозулі. Автореф. дис... канд. філол. наук. Львів, 2001.
8. Пономаренко В. В. Еволюція хтонічного образу в українському фольклорі. Автореф. дис... канд. філол. наук. К., 1999.
9. Соціально-побутові пісні. Упоряд. і передм. О.М. Хмилевської. К.: Дніпро, 1985. 331 с.
10. Majewski E. Bydło (Pecus, Bos, Vacca, Vitulus) w mowie, pojęciach i praktykach ludu polskiego. *Wisła*. 1903. T. 17. Z. 2. S. 133-172; S. 313-348.
11. Wagilewicz I. Symbolika słowian'ska. ЛНБ ім. В. Стефаника. Відділ рукописів. Фонд І.Вагилевича. Т. 7. Спр. 34.

Стаття надійшла до редакції
28 березня 2023

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

УДК 373.5.016:821(477-87):37.091.31

СОБЧУК ВІКТОРІЯ

студентка філологічного факультету

Науковий керівник: канд. філол. наук **ПОХИЛЮК О. М.**

викладач Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Abstract. The paper defines the importance of implementing interactive technologies in foreign literature lessons. The list of modern services that will help improve the quality of lessons is indicated. A list of methods that will increase the effectiveness of education is presented.

Keywords. Interactive technologies, scribing, book trailer, mind map, inverse learning, storytelling, word cloud, lapbook, fishbone.

Вступ. Оновлення процесу навчання у наш час є надзвичайно актуальним. Оновлення – це певного роду інновація. Інновація означає оновлення процесу навчання, який спирається на внутрішні фактори. У сучасних умовах гуманізації й демократизації навчального процесу, як ніколи, є актуальними дидактичні заповіді В. Сухомлинського. У книзі «Сто порад учителю» він писав: «Немає абстрактного учня. Мистецтво й майстерність навчання і виховання полягає в тому, щоб розкривати сили й можливості кожної дитини, дати їй радість успіху в розумовій праці...» [7, с. 304].

Проблема використання інноваційних технологій у вивченні зарубіжної літератури ще

недостатньо розроблена. Існує суперечність між потребами практики й науковим обґрунтуванням їхньої реалізації. І єдиним, на мою думку, найефективнішим засобом досягнення мети є інтерактивні технології навчання.

Інтерактивний підхід забезпечує позитивну мотивацію здобуття знань, активне функціонування інтелектуальних і вольових сфер, сприяє розвитку творчої особистості.

Метою роботи є узагальнення результатів досліджень особливостей проведення уроків зарубіжної літератури з використанням інтерактивних технологій навчання.